

Чини ми се, че го чувамъ и сега. . .

Свечеряваше се. Тъничка мъгла падаше по полето. Пловдивъ още не се освѣтяваше, но на западъ хвана да се освѣтява пространното поле. Огньоветъ се не виждаха: виждаше се само зърата имъ, въздухътъ бѣше тамъ червеникъвъ, на мѣста червенината ставаше по-силна и по-силна. Пожаритъ, значи, траеха. Кой запали тия села? Какви бѣха тия села, дето ставаха жъртва на пламъцитъ? Български или турски? Дали възстаници или турци нападаха? Въ всѣки случай азъ вѣрвахъ, че творителитъ на пожаритъ бѣха българи. Помня, че по наставленията на апостолитъ, въ всѣко българско село трѣбваше да се запалятъ по нѣколко кжши, когато удари часътъ на възстанието. . .

По мръкнало влѣзохъ въ Пловдивъ.

III.

Още отъ пръвъ погледъ познаваше се, че въ града ставаше промѣна. Дюкенитъ се затваряха, или бѣха затворени вече. По улицитъ рѣдко се срѣщаха християни. Отъ дветъ имъ страни се точеха върволицы отъ турци, вѣоржжени отъ главата до петитъ съ пищови, револвери, дълги и кжси ятагани. Турското население бѣше развълнувано, уплашено, разярено. Турцитъ се срѣщаха, сбираха, раздѣляха, сновѣха назадъ напредъ. Понѣйде си, въ нѣкой жгълъ, въ нѣкоя слѣпа улица бѣха се събрали на купове и си шушнѣха. Всички лица бѣха изпокривени отъ злоба, всички погледи засвѣтлѣли отъ кървожадность. Мостътъ на Марица бѣше пълень съ свѣтъ! Но ни единъ българинъ или грѣкъ не забелязахъ. Помня, какви звѣрски погледи хвърляха къмъ мене тия фанатици, когато се принуждавахт